

KUORTTI-HANKE PALAVERIMUISTIO KESKIVIIKKO 16.8.2023

AIHE: KUORTIN SISÄÄNTULOALUEEN MAISEMOINTISUUNNITTELUN 2. VÄLIPALAVERI

Aika ja paikka: Keskiviikkona 16.8.2023 klo 14.00–15.55, Pertunmaan kunnantalo, KH1

Läsnä:

suunnittelijat: **Markus Halme**; valaistussuunnittelija ja **Tapani Vuorinen**; maisemointisuunnittelija sekä hankkeen maisemointityöryhmän jäsenet ja hankkeessa toimivat tahot: **Arja Tallberg, Jan-Anthony Tallberg, Sammy Virtanen, Hannukka Niemi, Jouni Huusari, Leena Ruotsalainen** sekä **Jukka Kuhanen**, joka laati muistion palaverista. Lisäksi palaveriin osallistuivat teams-yhteydellä Pohjois-Savon ELY-keskuksesta väyläasiantuntijat **Katri Mattelmäki ja Mikko Laitinen**.

Palaverin aloitus:

Kunnanjohtaja **Leena Ruotsalainen** Kuortti-hankkeen projektipäällikkönä taustoitti aluksi tapaamisen taustoja palaverin osanottajille. Suunnittelijat ovat päivittäneet suunnitelmaluonnoksiaan edellisessä välipalaverissa käytyjen keskustelujen ja esitettyjen näkemysten pohjalta. Suunnittelijat toivoivat osallistujilta ennakkoluulotonta osallistumista, kriittistä lähestymistä esitettäviin ehdotuksiin ja palautetta jatkotyöskentelyn tueksi.

Käyty keskustelu:

Tapani Vuorinen ja **Markus Halme** esittelevät päivittämänsä suunnitelmaluonnoksen tässä palaverissa. He päivittävät vielä tässä palaverissa esittämiään kohdekohtaisia maisemointi- ja valaistussuunnitelmaluonnoksia palaverin jälkeen ja lähettävät sen jälkeen suunnitelmaluonnoksen materiaalin palaverin osanottajille tutustumista varten.

He totesivat, että **Tuomo Österman** Väylävirastosta on keskeinen hallintoviranomainen väylästä koskevissa

kehittämishankkeissa ja ELY-keskukset toteuttavat käytännön toimenpiteiden täytäntöönpanoa aluetasolla Väyläviraston ohjauksessa väylästä koskeissa hankkeissa.

Markus Halme esitteli ensimmäisenä kehittämissuunnitelmana 5-tien ylittävän Kuortin palvelukeskukseen johtavan sillan rungon valaistussuunnitelman. Sillan tukipylväiden ja runkorakenteiden pintaan asennettavalla LED-valaistuksella luodaan porttimainen vaikutelma. Valaistus asennetaan sillan molemmille puolille, joten ”portti” on havaittavissa molemmista ajosuunnista ajettaessa. Valaistuksen värisävyjen valinta on hoidettava yhteistyössä Väyläviraston kanssa.

Valaistuksen kaapelointi ja ylläpito sekä sähkönsyöttö sovitaan erillisellä siltavalaistuksen sopimuksella vastuutahojen ja velvoitteiden tarkennuttua suunnitelman toteutuksen yhteydessä. LED-valaistuksen etuna on sen pienehkö energiankulutus sekä vähäinen huoltotarve.

Yhteisesti todettiin tässä välissä, että kaikkien neljän erillisen valaistuksen kehittämiskohdealueen arvioidut kokonaiskustannukset nousevat valaistuksen osalta suunnitelmassa noin 200.000 euron tasoon. Arvioidut kohdekohtaiset kustannukset on esitetty palaverin jälkeen myöhemmin osanottajille jaettavassa päivitetystä suunnitelmaluonnoksessa.

Tapani Vuorinen kävi toisena asiana lävitse luonnossuunnitelman Lahden suuntaan johtavan poistumisrampin maisemointia koskevan osion. Alueen maisemoinnin toteutus esitetään hoidettavaksi rampin viereisen puuston raivaamisella sekä rampin kupeessa olevan kumpareen koneellisella muotoilulla. Muotoilulle kumpareelle kylvetään helppohoitoinen kukkaniitty, asennetaan kolme kivilohkareista koottua kiviakselia ja/tai luonnonkivistä koottuja kiviryhmiä ja kivikorimuureja, joiden viereen istutetaan pylväskatajia tai –tuijia. Rampin viereinen maisemoitua alue viimeistellään alueen tyyliin sopivalla valaistuksella.

Hän totesi, että maisemointitöiden työ- ja tarvekustannukset tarkentuvat sen myötä, kun toteutuksista on tarkemmin saatu sovittua. Tässä vaiheessa hän ei esitä vielä arviota maisemoinnin kokonaiskustannuksista.

Markus Halme esitti suunnitelmaluonnoksessaan, että rampin viereinen maisemoitu kumpare valaistetaan pollari- ja matalalla pylväsvalaistuksella kohdennetusti. Hän korosti, että maanpinnan muokkauksessa on oltava huolellinen, ettei muokkauksesta aiheudu vahinkoa esimerkiksi alueelta tulevien hulevesien johtamiselle. Toteutuksessa on syytä käyttää Väyläviraston kanssa solmittavaa toteuttamissopimusta ja työlupa –käytäntöä.

Jouni Huusari esitti, että muutoinkin hankkeen etenemisessä on Pertunmaan kunnan kannalta perusteltua noudattaa vaiheittaista etenemistä.

Markus Halme esitteli kolmantena valaistuksen kehittämisalueena Hennalantien valaistuksen suunnitelman välillä Lahteen johtavaramppi – Heinolantien risteys. Luonnossuunnitelmassa hän esittää suunnittelualueelle sijoitettavaksi 14-15 kappaletta valaisipylväitä. Valaistus toteutetaan yksipuolisella valaistuksella, jossa on takavalot kevyen liikenteen väylän valaisemiseksi. Nykyiset puupylväät korvataan mustilla/punaisilla vakiometallipylväillä, jossa on LED-valaistus kuvussa. Valaistusta varten tehdään tilavaraus viherkaistalla kasvillisuudelle. Valaistus on käytössä läpi yön ja siinä huomioidaan yöaikainen himmennysprofiili valaistuskupuihin.

Hennalantien suunnittelualueen valaistuksen kokonaiskustannusarvio on luokkaa 80.000 € - 90.000 €. Tosin ELY nähtävästi osallistuu omalla osuudellaan valaistuksen vaihdosta aiheutuviin kuluihin, sillä kyseisen tieosuuden valaistuksen uusiminen on ELY:llä tieosuuden haltijana tulossa uudistamistoimien piiriin joka tapauksella seuraavien viiden vuoden aikana.

Tapani Vuorinen kävi lävitse Hennalantien sillan puoleiseen päähän, rautakaupan ja Kuortin ABC – liikenneaseman väliselle alueelle sijoitettaviin Perttu-hahmoin liittyvät seikat. Metalliset Perttu-hahmot on tarkoitus teettää Pelaser Oy:llä laserreikkaustyönä. Hennalantien varrella kulkeva punainen puuaita korvataan kivikorimuurilla, joita asennetaan ns. keskusalueen matkalle kevyenliikenteen viereen. Muurin korkeus on 1,5 metriä.

Markus Halme totesi, että Perttu-hahmojen valaistus toteutetaan ”karvalakki” –mallilla valaisten yksitasoinen levyypinta himmeällä epäsuoralla valaistuksella tai sitten kaksitasoisessa vaihtoehdossa levyypinnat rei’itetään siten, että reiät sijoitetaan hahmojen reunan tuntumaan ja valaistu sijoitetaan levyypintojen väliseen tilaan. Näin toteutettuna valaistut reiät muodostavat Pertun hahmon luonnonvalon vähetessä illan tullen.

Katri Mattelmäki korosti, että Perttu-hahmojen sijoittelussa on huomioitava tienhoitoon ja turvallisuuteen liittyvät reunaehdot, kuten esimerkiksi kesä- ja talvikunnossapidon tarpeet.

Markus Halme esitteli neljäntenä valaistuksen kehittämisalueena puiden korostusvalaistuksen Kuortin palvelukeskuksen ydinalueella. Suunnitelmaluonnos lähtee siitä, että Hennalantien ja Kuortin ABC – liikenneaseman parkkialueen välisessä männikössä valaistaan 3-4 kappaletta suorarunkoista mäntyä Tehomet Tilt –pylvääseen asennetuilla kohdevalaisimilla. Valaisimet luovat erittäin kapean valokeilan ja niitä asennetaan kahta puolen mäntyjä. Valaistus voidaan toteuttaa yksivärisenä tai väriltään muuttavana.

Puiden valaistus vaatii oman, erillisen ohjauksen eli sitä varten on hankittava ohjauskeskus alueelle. Hennalantien vierellä kulkevan kevyenliikenteenväylän sijoitettava kivikorimuurinvalaistus toteutetaan LED-valonauhalla, jonka valaistusteho on 3-4 W/metri.

Mikko Laitinen esitti, että Hennalantien suunnittelun alueen valaistus voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa sijoittamalla valaisinpylväät Hennalantien vastakkaiselle laidalle, jolloin tien valaistus hoituu tien toiselta puolelta ja kevyenliikenteenväylä kivimuureineen voidaan valaista pylvääseen asennettavalla erillisvalaisimella. Tällöin saadaan valaistuksesta hillitympi kokonaisuus aikaiseksi.

Leena Ruotsalainen totesi, että Kuoman tehtaanmyymälän edustan aukion suunnittelu on tehtävä alueen yrittäjien kanssa yhteistyössä. Samassa yhteydessä on paikallaan keskustella syrjään jääneen info-aulun poistamisesta.

Tapani Vuorinen kävi lopuksi Hennalantien pohjoispuolisen osuuden suunnitelmat aina Heinolan tien risteykseen ja Studiolasin piha-alueeseen saakka. Maisemointi on tarkoitus toteuttaa viheristutuksin, jossa käytetään hopeapajua ja kuusia.

Leena Ruotsalainen toi esille, että maisemoinnin käytännön toteutus edellyttää alueen yrittäjien/yritysten mukaantuloa hankkeen toteutukseen ja kustannusten kattamiseen.

Mikko Laitinen huomautti, että alueella toteutetut pohjavesialueen suojaukset kuten esim. ESE:n kaasunjakelualueen pohjavesisuojaukset on otettava huomioon maanpintoja käsiteltäessä.

Hän tiedusteli vielä lopuksi Helsingistä tulevan silmukkarampin sisäkaarten puustoon valaistuksen toteutuksen omistussuhteista. Tiedossa ei ole, kuka tai mikä taho on vastannut kyseisten valaisinpylväiden antamisesta, kaapeloinnista ja valaisemisesta. Nämä valaisimet eivät olleet toiminnassa enää viime aikoina. Sovittiin, että Mikko Laitinen selvittää omistussuhteet tahollaan ja selvittää, että löytyisikö esim. Kaakkois-Suomen tiepiiriltä tulleissa asiakirjoissa dokumentteja, joista tämä asia selviäisi jatkoa varten.

Seuraava, 3. välipalaveri sovittiin pidettäväksi tiistaina 19.9.2023 klo 17.30 alkaen. Palaveripaikka tarkentuu lähempänä ajankohtaa. Kuortin alueen yrittäjät kutsutaan palaveriin. Hankkeen käytännön etenemisen kannalta on erityisen tärkeää saada paikalle mahdollisimman kattava joukko yrittäjiä ja yritysten edustajia.

Leena Ruotsalainen kiitti palaverin osanottajia osallistuvasta ja rakentavahenkisestä keskustelusta ja päätti palaverin klo 15.55.

Muistion laati:

Jukka Kuhanen